

Verksamhetsrapport

efter kvalitetsgranskning av undervisning i förskoleklass vid Hällingsjöskolan i Hälaryda kommun

Innehåll

Inledning

Bakgrundsuppgifter om skolan

Resultat

Syfte och frågeställningar

Metod och material

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av undervisning i förskoleklass under hösten 2014. Granskningen vid Hällingsjöskolan i Härryda kommun ingår i detta projekt.

Hällingsjöskolan besöktes 24-26 september 2014. Ansvariga inspektörer är Monica Axelsson och Johan Dahl. I denna rapport redovisar inspektörerna sina iakttagelser, analyser och bedömningar. Förutom en redogörelse av kvalitetsgranskningens resultat ges även en kort beskrivning av granskningens syfte, frågeställningar och genomförande.

Kvalitetsgranskningen av undervisning i förskoleklass genomförs i ytterligare 19 skolor. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. För de skolor som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden på andra skolor. Den enskilda rapporten kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Bakgrundsuppgifter om Hällingsjöskolan

Hällingsjöskolan omfattar förskoleklass till och med årskurs fem. På skolan finns en förskoleklass med 18 elever.

Tre pedagoger undervisar i förskoleklassen. Två är förskollärare och en är fritidspedagog. Samtliga har lång erfarenhet i respektive yrken och två av dem har arbetat i förskoleklass (eller motsvarande verksamhet) de senaste 20 åren. Sammantaget har man cirka 1,25 heltidstjänst i förskoleklass och de tre lärarna tjänstgör också inom andra verksamheter på skolan; i grundskola eller på fritidshem. En av lärarna är ny i arbetslaget och det framgår av intervjuer att man håller på att hitta sina former för samarbete och utvecklingsarbete. Rektor säger i intervju att hon vill ha mer av ett "gemensamt tänk".

Förskoleklassens undervisning sker till stor del i ett klassrum, som huvudsakligen är möblerat med bord och stolar så att varje barn har sin bestämda plats och ingår i en av fyra "bordsgrupper". I en hörna finns två soffor och en fri golvyta. Dessutom finns ett mindre målarrum. I anslutning till klassrummet finns en passage med öppen yta (Glasgången), som används för olika lekaktiviteter. En trappa ned ligger "Kudden" - ett ganska stort källarrum, som används för lek, samling och olika aktiviteter. När barnen leker där ensamma, kan lärarna övervaka genom ett litet fönster. Förskoleklassen kan också använda skolans idrottshall som ligger i nära anslutning. På skolgården finns bland annat klätterställning, gungor, cykelbanor och fotbollsplan. Utemiljön ger möjlighet till aktiviteter i den närbelägna skogen.

Rektor uppger att kompetensutvecklingen för lärare i förskoleklass de senaste åren har gällt implementering av den nya läroplanen samt föreläsning om Bornholmsmodellen. Vidare att pedagogerna vid årliga lärstämor erbjuds temaföreläsningar. Utbildning i IT efterfrågas av lärarna.

Undervisningen i förskoleklass är förlagd från 08.10 till 11.00 varje dag. Det finns alltid två lärare i klassen.

Resultat

1. Det är ett tryggt, stödjande och uppmuntrande lärandeklimat

Här granskas om lärandemiljön präglas av att läraren är lyhörd, inkännande och uppmärksammar elevernas behov av stöd. Här granskas vidare om lärandemiljön präglas av att stimulera och vidareutveckla elevernas lust, engagemang, intresse och nyfikenhet. Här granskas också om eleverna i undervisningen får upptäcka och undersöka utan att riskera att misslyckas eller förväntas komma fram till ett rätt eller fel svar/lösning.

Vid observationer av undervisningen kan Skolinspektionen konstatera att det råder arbetsro och en positiv atmosfär under de olika arbetspassen. Det inträffar sällan incidenter och när det händer något, ingriper lärarna. De finns nära eleverna för att ge stöd och hjälp på olika sätt. Detta bekräftas också i intervjuerna med elever, till exempel säger de: "Fröknar och kompisar kan hjälpa till".

I leken kan lärarnas stöd handla om att fråga "vad vill du göra?" och när svaret blir "spel", ge rådet "fråga om det är en vän som vill spela". I de lärarledda arbetspassen går lärarna runt och hjälper till; "Ska jag skriva åt dig, eller ska du skriva själv?". Varje barn uppmärksammas och lyssnas av till exempel vid morgonsamlingen, då de barn som vill får berätta om något. Vill man vara tyst säger man "pass". Dock är svaren oftast av

typen *"vi ska åka till Turkiet/Sälen/Liseberg"* och samma svar återkommer vid samlingarna under övriga dagar. Många barn väljer att *"passa"*. Lärarna förhåller sig passiva och styr inte samtalet genom att öppna upp för alternativa inspel från eleverna.

Observationerna visar att eleverna oftast förfaller vara motiverade inför de olika arbetspassen och att lärarna anstränger sig för att på olika sätt behålla elevernas engagemang. Till exempel vid ett tematiskt arbete (Björken), noterar läraren som håller i inledningen att några barn börjar bli rastlösa och är då snabb med att återskapa spänningen inför dagens arbete: *"Grönis är borta!", "det har hänt något med era björkböcker!"* och *"nu ska ni få forska"*. Observationerna visar också att eleverna i undervisningen oftast får upptäcka och undersöka, utan att det är tydligt vad som är det rätta svaret eller den rätta lösningen. Lärarna använder olika strategier för att eleverna inte ska behöva hämmas av rädslan att göra eller säga fel: *"ibland är fingrarna busiga"*. Lärarna uppmärksammar också sina egna *"svagheter"*, till exempel att de glömt något eller inte själva klarar att göra alla rörelser i en danslek. När en lärare vid morgonsamling frågar viken månad det är (september) och en elev svarar april, säger läraren *"det är en månad, helt rätt"*. Och sedan tar man tillsammans fram rätt månad med hjälp av en ramsa. Eleverna verkar inte vara rädda för att göra fel, till exempel svarar en intervjuad elev på frågan vad som händer när man gör fel: *"man bara målar över eller tar ett nytt papper"*.

Samtidigt har Skolinspektionen observerat lärarledda arbetspass, där elevernas engagemang och motivation inte fångades i lika hög grad. Till exempel gällde detta ett pass med en arbetsbladsövning, som gick ut på att *"följa snöret till rätt drake"*. Många elever löste denna uppgift snabbt. Några elever hade dock svårt att hitta en strategi för att lösa uppgiften. Ett par elever såg bekymrade ut och en elev blev inte färdig. Här fanns alltså elever som hade behövt mer stöd både i aktivitetsstarten och under själva övningen.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att det i ganska hög grad råder ett tryggt, stödjande och uppmuntrande arbetsklimat i förskoleklassen. Lärarna är lyhörda och inkännande samt skapar motivation och ger stöd på olika sätt. Elevernas lärande utmanas och stötts i förskoleklassen genom att eleverna oftast får undersöka och utforska utan att behöva känna att de misslyckas. Skolinspektionen bedömer dock att ett utvecklingsarbete fortsatt behöver bedrivas, i syfte att möjliggöra att alla arbetspass ges ett upplägg som fångar och behåller alla elevers motivation och engagemang.

2. Undervisningen utgår från de övergripande kunskapsmålen i läroplanen

Här granskas om undervisningen planeras utifrån de övergripande kunskapsmålen i läroplanens andra del. Här granskas också om undervisningen genomförs utifrån de övergripande kunskapsmålen i läroplanens andra del.

Av de dokument som Skolinspektionen tagit del av, framgår att det finns en pedagogisk planering för läsåret 2014/2015. Lärare och rektor uppger i intervjuer att man tidigare inte haft ett sådant övergripande planeringsdokument. Inledningsvis anges i dokumentet sammanlagt sjutton "mål för eleven", som kan sägas handla om normer och värden samt praktiska moment som att förstå skoldagens indelning, träna på datum, använda kniv och gaffel och hantera matsituation med mera. Under olika ämnesrubriker (matematik, svenska, bild, idrott och hälsa, musik samt naturvetenskapliga ämnen) presenteras därefter fler "mål för eleven". Målen omfattar allt från att träna på något (till exempel träna på antalsuppfattning) till att kunna något (till exempel kunna läsa och skriva sitt namn). I detta sammanhang vill Skolinspektionen framhålla att det inte finns några nationellt fastställda kravnivåer för utbildningen inom förskoleklassen. Enligt rektor är läsårsplaneringens mål "inte tänkta" som kravnivåer.

Rektor uppger att lärarna utgått från läroplanens del 1 och 2 när de tagit fram läsårsplaneringen. Skolinspektionen kan dock konstatera att flera av läroplanens långsiktiga mål för kunskaper (2.2) inte omfattas av förskoleklassens planering, till exempel engelska språket, det samhällsvetenskapliga kunskapsområdet samt modern teknik som verktyg för bland annat kommunikation och lärande. Vare sig rektor eller lärare kan förklara vad detta beror på.

Utöver denna läsårsplanering gör lärarna en veckoplanering som tydliggör vad som ska göras. Dock framgår inte syftet, det vill säga vilka delar av läroplanen som det är tänkt att olika arbetspass och aktiviteter ska utgå från. "Vi pratar om vad vi får med", säger en av lärarna. Utifrån observationer kan Skolinspektionen konstatera att undervisningen har relevans sett till läroplanens långsiktiga mål för kunskaper (2.2) – rättare sagt till en del av dem, till exempel de som gäller svenska och matematik.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att undervisningen i mycket låg grad är medvetet planerad utifrån grundskolans långsiktiga mål för kunskaper (läroplanen 2.2). Även om undervisningen har relevans gentemot delar av läroplanen, framgår det inte av lärarnas dokumenterade planering för arbetspass och aktiviteter vilka mål som lärarna valt att utgå från. Från och med innevarande läsår finns det en läsårsplanering, men däremot inget system som underlättar eller säkerställer att denna ligger till grund för lärarnas planering under läsåret. Dessutom konstaterar Skolinspektionen att i

läsårsplaneringen återfinns mål för eleven – sådant som eleven ska kunna. Detta är inte i överensstämmelse med vad som enligt författningarna gäller för förskoleklass; för denna skolform finns inga kunskapskrav.

3. Undervisningen är välorganiserad och synliggör elevernas lärande

Här granskas om syfte med aktiviteterna är tydliga för eleverna. Här granskas också om läraren kontinuerligt under arbetspasset säkerställer att eleverna förstår vad som förväntas av dem och vad som ska hända. Här granskas också om läraren gör ett tydligt sammanfattande aktivitetslut.

Skolinspektionens observationer visar att undervisningen är väl organiserad och strukturerad. En del rutiner återkommer, till exempel att veckans "dukarn" har vissa praktiska uppgifter, som till exempel att dela ut material. Andra återkommande rutiner innebär att övergångarna mellan olika arbetspass sker lugnt och smidigt. Varje arbetspass inleds med någon form av samling med genomgång av vad som ska ske. Under arbetets gång följer lärarna upp elevernas arbete och förståelse - oftast genom att gå runt och slå sig ned hos eleverna. Framförallt gäller detta de lärarinitierade aktiviteterna (vad gäller den fria leken se avsnitt 4). Vid högläsning samtalar läraren med eleverna och följer på så vis upp att de förstår. De flesta, men inte alla, arbetspass avslutas med någon form av återsamling. Då ställs det ibland frågor som "vad har vi gjort idag?", "vad har vi lärt oss idag?" och "vad har ni tyckt varit bra idag?". Elevernas svar handlar oftast om vad man gjort och vad som varit roligt. Lärarna lyssnar och kommenterar men går sällan vidare genom att problematisera, och elevernas lärande synliggörs därmed inte i särskilt stor utsträckning i dessa sammanhang. I avslutningarna kan också ingå praktiska frågor samt sång och rörelse.

Detta kan ses mot bakgrund av att även de inledande genomgångarna till arbetspassen företrädesvis handlar om att tala om vad eleverna ska göra och att ge instruktioner. Mer sällan tydliggörs syftet med arbetspasset eller aktiviteten. Då blir det svårare, och ter sig kanske mindre naturligt, att prata om något annat än själva "görandet" vid avslutningarna. I det tematiska arbetspasset Björken, görs det dock tydligt att det handlar om att lära sig hitta kunskap: "Hur kan man hitta kunskap? Ni hade så många bra förslag: böcker, google, fråga mamma".

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att undervisningen i ganska hög grad är välorganiserad med en tydlig struktur. Under arbetets gång, följer lärarna upp elevernas arbete och förståelse på individnivå. Arbetspass och aktiviteter inleds och avslutas ofta gemensamt. Vid dessa gemensamma tillfällen handlar det dock företrädesvis om vad eleverna ska göra eller har gjort snarare än om att försöka synliggöra syfte och lärande. De goda ansatser till att prata om syfte och lärande med eleverna

som Skolinspektionen observerade i temapasset Björken, bör utvecklas till att omfatta fler arbetspass.

4. Undervisningen är varierad och möter elevernas olika förutsättningar, förväntningar, intressen samt ger utmaningar

Här granskas om undervisningen anpassas efter elevernas olika behov och att det ges möjlighet att genomföra olika aktiviteter vid samma tillfälle. Här granskas också om läraren använder sig av olika arbetsformer och arbetssätt i undervisningen. Här granskas vidare om läraren använder lek och skapande som en arbetsmetod för lärande.

I observationer av undervisningen i förskoleklass noterar Skolinspektionen att de lärarinitierade arbetspassen till största delen är planerade så att alla elever ska göra samma sak, på samma sätt och i samma ordning. Det gäller till exempel onsdagens övning med siffran ett och torsdagens arbetsblad med drakarna. Uppgiften med siffran ett innebar att eleverna skulle göra övningar i olika rutor på ett arbetsblad, som sedan skulle sättas in i en pärm.

I **utförandet** fanns dock möjlighet att göra på lite olika sätt, till exempel beroende på om eleverna kunde skriva eller inte. Observationerna visar att lärarna var lyhörda för de elever som fick svårigheter och hjälpte dem att hitta anpassade lösningar. Likaså gavs möjlighet att arbeta olika länge med en uppgift. Tempo och tid kunde alltså variera mellan eleverna. När man var klar fick man börja leka eller spela spel.

Men själva **planeringen** av undervisningen föreföll alltså inte utgå från att eleverna har olika behov och förutsättningar. Lärarna hjälpte till med de svårigheter som uppstod men det fanns till exempel inte uppgifter för de elever som snabbt blev klara. Denna bild bekräftades av elevernas kommentarer vid intervjuerna: "om man är klar får man vänta och t ex leka i Kudden eller gå ut och leka". Ett par elever uttryckte tydligt att ett arbetspass var lätt och "förra gången var det jättelätt". Flera elever verkar ha kommit ganska långt med siffror och bokstäver.

Det tematiska arbetspasset Björken innebar dock uppgifter av olika svårighetsgrad och öppnade dessutom för alternativa lösningar - både vid arbetet i klassrummet och senare ute i skogen. Där fick eleverna till exempel leta efter saker som de skulle lägga på en "bokstavsmatta" och den uppgiften kunde lösas på olika sätt, beroende på elevernas kunskaper om bokstäver.

De arbetspass som av lärarna benämns fri lek, omfattade enligt Skolinspektionens observationer en relativt stor del av undervisningstiden. Under dessa pass, med aktiviteter som oftast är elevinitierade, är det vanligt att eleverna gör olika saker. Både vid lek

inne och utomhus finns det olika leksaker, spel och annat material att välja mellan. Eleverna bestämmer själva vad de ska göra och hur länge samt med vem eller vilka de ska leka. Några undantag finns, till exempel för hur länge man får använda trampcyklarna, vilket styrs upp av lärarna. Skolinspektionen såg också exempel på när lärare i den fria leken gick in och stöttade till exempel för att hjälpa till med svårigheter, turtagning, konflikter eller om någon elev föreföll vara utanför. Däremot lät man eleverna vara ifred med sina val, som relativt ofta innebar tydliga flick- eller pojkgrupperingar. Pojkarna spelade fotboll, cyklade med trampcyklar eller lekte med bilmatta i glasgången. Flickorna lekte häst, pratade, lekte "ramslekar", hoppade rep samt lekte rollerkar.

Observationerna visar att lärarna i undervisningen använder sig av olika arbetsformer och i flera av arbetspassen förekom arbete i olika konstellationer (helgrupp, smågrupper, pararbete och enskilt arbete). Vidare framgår att lärarna använder olika arbetssätt, till exempel arbetsblad och olika övningar för matematik och svenska samt skapande och lek. Sång och rörelse samt ljudlekar ingick ofta i samlingar och avslutningar. När eleverna arbetade med arbetsblad användes också färgläggning för att skapa symboler och sammanhang. Ett arbetspass innehöll drama och samarbetsövningar. Högläsning förekom varje dag, dock utan koppling till föregående eller planerade aktiviteter. Den dag då eleverna på morgonen hade arbetat med siffran ett, hade läraren planerat att läsa boken *Nollan* (som kan sägas anknyta till taluppfattning) men läste istället en bok om barnen Hedenhös, som en pojke hade haft med sig.

Eftersom det inte finns några dokumenterade pedagogiska planeringar för arbetspass och aktiviteter, är det svårt att avgöra i vilken utsträckning lek och skapande används som en medvetet vald metod för lärande. Som framgår av ovan har Skolinspektionen observerat exempel på hur skapande och lek tydligt används i framförallt de lärarinitierade aktiviteterna. I de elevinitierade aktiviteterna verkar leken mer fylla funktionen av att vara just fri och avkopplande lek ("*när man är klar får man leka*") och lärarna håller sig i bakgrunden. Av intervjuer med lärarna framgår att de observerar hur eleverna leker och med vilka. "*De som inte kommer igång försöker vi hjälpa att komma igång*", säger en lärare. En annan lärare uttrycker det som att "*eleverna lär sig att vänta och att lyssna*" och en tredje det som att "*eleverna lär sig turtagning och samarbete*". Lärarna talar här om att eleverna ska lära sig att samspela socialt.

I förskoleklassen finns iPads och projektor som dock inte användes under de tre dagar som Skolinspektionen besökte skolan. Av intervjuerna med lärarna framgår att de inte kommit igång med detta ännu samt att föräldrarna inte vill att de ska arbeta så mycket med detta i skolan. Skolinspektionen vill framhålla att ett av de långsiktiga kunskapsmålen i läroplanen (del 2) handlar om modern teknik som ett verktyg för kunskapssö-

kande, kommunikation, skapande och lärande. Det är skolans ansvar, inte föräldrarnas, att planera och genomföra verksamheten utifrån de nationella målen för utbildningen.

I förskoleklassen på Hällingsjöskolan finns elever med annat modersmål än svenska. Av Skolinspektionens observationer i förskoleklassen framgår inte att dessa elever fick möjlighet att utveckla sitt modersmål i den dagliga undervisningen. Vid intervjuer med rektor och lärare bekräftas att man inte arbetar med modersmålsstöd.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att undervisningen i ganska låg grad anpassas efter elevernas olika behov. I den pågående undervisningssituationen går lärarna visserligen in med stöd, men upplägget innebär samma uppgifter för alla. För en del elever innebär detta uppgifter "med tak" och de blir snabbt klara. Vidare bedömer Skolinspektionen att lärarna i ganska hög grad varierar undervisningen med olika arbetsformer och arbetssätt samt använder lek och skapande som metod för lärande. Skolinspektionen kunde under sitt besök dock konstatera att lärarna inte alls använder IT som verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande.

5. Läraren följer upp elevernas utveckling och lärande

Här granskas om läraren ger återkoppling till eleverna under aktiviteterna, Här granskas också om eleverna ges möjlighet att reflektera över undervisningens innehåll och sitt lärande. Här granskas vidare om elevernas utveckling och lärande följs upp regelbundet.

Av observationer framgår att lärarna ger återkoppling till eleverna, framförallt under de lärarinitierade aktiviteterna. Då är det vanligt att lärarna går runt bland eleverna och hjälper dem. Oftast är hjälpen påtaglig och konkret, till exempel när läraren i en övning hjälper en elev att skilja mellan höger och vänster. Det förekommer också att lärarna resonerar med eleverna och på så sätt hjälper dem att komma framåt i uppgiften. Ibland är lärarna lite mer utmanande: "sitt och klura en stund så kommer jag tillbaka".

Som framgår av ovan kan lärarens feedback till eleverna beskrivas som uppgiftsorienterad. Observationerna av undervisningen visar på få tillfällen då lärarna ger eleverna tillfälle att reflektera över och utvärdera undervisningen och sitt eget lärande. Försök till detta görs till exempel vid de avslutande samlingarna, men i dessa samtal pratar både elever och lärare snarare om vad man gjort och vad som var roligt. Detta kan troligtvis relateras till att även de inledande genomgångarna oftast handlar om att tala om vad eleverna ska göra och att ge instruktioner. Mer sällan åskådliggörs syftet med arbetspasset eller aktiviteten.

En hel del tid ägnas åt det som benämns som lek eller fri lek. Den kan pågå inne eller utomhus. Barnen leker relativt ostört. Lärarna övervakar alltid och går ibland in och stöttar till exempel vid svårigheter eller konflikter. Då förs samtal med de inblandade. Men inte heller dessa arbetspass blir föremål för gemensam reflektion och utvärdering.

Inför vårens utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare, görs en screening av elevens förmågor på olika områden, t ex vad gäller bokstäver och siffror samt olika former och begrepp. Även på hösten erbjuds elev och vårdnadshavare ett utvecklingssamtal (inskolningssamtal). Vid båda tillfällena används en mall för samtal med eleven. Här frågas bland annat om vad eleven tycker om att göra.

Av intervjuer med lärare och rektor framgår att man planerar att ta fram nya underlag för uppföljning av elevernas utveckling, som kan kopplas till den läsårsvisa pedagogiska planeringen. Skolinspektionen konstaterar att även om syftet med uppföljningen på elevnivå sägs vara att få ett underlag för att utveckla verksamheten, finns inget system för att dokumentera och använda uppföljningen som underlag för fortsatt verksamhetsutveckling. Lärarna reflekterar och utvecklar när tillfälle finns. De *"stämmer av i farten - pratar ute, i köket"*, säger en av lärarna. Uppföljning och utvärdering på klass- och skolnivå dokumenteras därmed inte.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att läraren ger uppgiftsorienterad återkoppling till eleverna under aktiviteterna i ganska hög grad men att eleverna i ganska låg grad ges möjlighet att reflektera över undervisningens innehåll och sitt lärande. I förskoleklassen saknas former för en regelbunden och dokumenterad uppföljning och utvärdering av elevernas utveckling och lärande, som underlag för utveckling av verksamheten.

6. Förskoleklasslärarna samarbetar med varandra och samverkan och samarbete finns mellan förskoleklass och skolan

Här granskas om samarbetsformer finns mellan lärare i förskoleklass. Här granskas också om samverkan och samarbete finns mellan förskoleklassen och skolan för att utbyta kunskaper och erfarenheter och stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv mot de nationella målen.

Av intervjuer med lärarna i förskoleklass framgår att de sällan har möjlighet att tillsammans planera och följa upp undervisningen: "Planering har vi 1,5 timma i veckan. I barngrupp ute har vi tid att planera". Som framgår av tidigare avsnitt i denna rapport, dokumenteras planering och uppföljning i mycket begränsad omfattning.

Enligt rektor har en heltidsanställd lärare i förskoleklass 8 timmars planeringstid, varav 1,5 timmar ska användas för gemensam utvärdering och planering i förskoleklass och 2 timmar varannan vecka i arbetslaget, som inbegriper lärare i förskoleklass och årskurs 1. Tanken med samarbetet i arbetslaget är enligt rektor att lärarna bland annat ska arbeta med språkutveckling i ett tema. Vid vår intervju hade rektor inte hunnit följa upp hur detta arbete framskrider, eftersom det ännu var tidigt på terminen.

Av dokument och intervjuer framgår att det finns rutiner för arbetet med övergång från förskoleklass till grundskola och att dessa fungerar tillfredsställande.

Samarbetet i övrigt mellan förskoleklass och skola sker enligt lärarna i nuläget i begränsad omfattning, på grund av att "ettan" är en stor klass som kräver stora insatser av berörda lärare. Tidigare har man arbetat mer ihop. I "Nobelprojektet" samarbetar hela skolan. Man har också så kallade månadsmöten för hela skolan, vilket innebär att en årskurs håller i ett program för övriga skolan.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att det i ganska låg grad finns former för ett strukturerat samarbete mellan lärarna i förskoleklass. Samverkan och samarbete mellan förskoleklassen och skolan sker också i ganska låg grad - utöver det arbete som sker vid elevers övergång från förskoleklass till grundskola.

Syfte och frågeställningar

Syftet är att granska om undervisningen i förskoleklass utgår från en målstyrd strategi för hur elevers lärande genom lek kan leda till att elever utmanas, motiveras och stärks i sin tilltro till den egna förmågan och därmed förbereds för fortsatt utbildning. Projektets övergripande frågeställningar är:

1. Utgår undervisningen i förskoleklassen från läroplanens övergripande mål?
2. Tydliggörs läroplanens övergripande mål för eleverna?
3. Följer lärarna upp elevernas utveckling och lärande?
4. Arbetar lärarna i förskoleklassen för att stimulera ett lärande genom lek?
5. Utmanas och stötts eleverna i sitt lärande genom att de får undersöka och utforska utan att riskera att misslyckas?

Metod och material

Hur förskoleklassens elever utvecklas mot läroplanens mål och riktlinjer definierar god kvalitet för förskoleklassens verksamhet. Undervisningen i förskoleklassen ska utgå från läroplanens (Lgr 11) del 1 och 2 men inte del 3 (kursplanerna) eftersom det inte finns några kursplaner med kunskapskrav för förskoleklassen. Varje huvudman har stor frihet att utforma sitt arbete så att eleverna utvecklas mot de nationella målen. Skolinspektionen bedömer kvaliteten i förskoleklass utifrån hur väl huvudmannen, på olika sätt, lyckas utveckla verksamheten i förskoleklassen mot de nationella målen.

Aktuell forskning, beprövad erfarenhet, lagar och regler är viktiga underlag för hur granskningen utformas.

Granskningen av undervisningen i förskoleklass innebär att inspektörerna samlar in skriftlig dokumentation och under tre dagar besöker skolorna, observerar undervisningen, intervjuar lärare och rektor samt samtalar med elever. All information analyseras sedan för varje enskild skola och sammanställs och redovisas i ett beslut för skolan och i denna rapport.